

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' בלק ח' תמוז תשע"ט

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 612

פנינים יקרים

מפרשת בלעם ובלק אנו למידין עד כמה להתחזק באמונה פשוטה בלי התחכמות. וכוונת בלעם ובלק היה להכניס ספיקות בלבבות בני ישראל כאשר היה אצלם כדאיתא מי האנשים האלה עמך פעמים רואה ופעמים אינו רואה למעשה בלעם ובלק לא הצליחו בזה כי לא נחש ביעקב ואיתא בגמ' נדרים כל מי שאינו מנחש מכניסין אותו במחיצה שאפילו מלאכי השרת אינם יכולים לכנוס שם. (בית ישראל מגור)

עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו (כב, ד) נאמר הקהל ולא נאמר בית ישראל, כי מנהיגי ושרי מואב ידעו סוד הצלחתם של ישראל בהיותם עם אחד וקהל אחד כך שבאחדותם של ישראל טמון סוד כוחם לכן נאמר הקהל, להודיע שבכח התחברותם להיותם שרויים באהבה וחבה ורעות ועי"כ נפעלים כל הנפלאות המעשים הנוראים. (הרבי רבי זושא זצ"ל)

וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור (כב, ה) נביאי ישראל הקדושים שבכל דור לא השרה הקב"ה עליהם את שכינתו אלא מפני גבורתם שהיו מתגברים על יצרם, משא"כ אומות העולם אשר טבע נפשם מושחת הוא, שאף אם ישרה שכינתו עליהם לא יועילו בזה לעצמם. אף בלעם שהיה יודע דעת עליון וזכה להשגות נעלות ביותר, כיון שלא טרח בתקון המדות נשאר בשפלותו ופרץ גדרות שגדרו עצמם בהם. (טעם ודעת)

יש לבאר בכללות בענין בקשת בלק לכה ארה לי את העם הזה (כב, ו) כי כל זמן שישראל דבקים בה' אין כל אומה ולשון יכולים לשלוט בהם. שכל המקרים ופגעים רעים אפילו לצדיקים וחסידים אירעו רק בעת שהפסיקו מהדבקות בה', וזהו ענין ברכה בדבקותו בה', וקללה כאשר האדם מנותק מן הדבקות, והוא מזהה"ק. (מתוך נתיבות שלום)

פרשתו של בלעם ובלק, ולא קם בישראל אבל באוה"ע קם כי את זה לעומת זה עשה האלקים ומרע"ה קודם פטירתו נתן כח לבני ישראל שיוכלו להתגבר על היצה"ר. הרשע מצפה לשעה שיש בו הסתר ושמה בזה, אבל ישראל צדיקים רוצים לצאת מן ההסתר, וזה עבודה גדולה ללמוד מבלעם היפך לעבודת השי"ת מההסתר אל ההתגלות. (בית ישראל מגור)

לא תלך עמהם (כב, יב) פרש"י אמר לו א"כ אקללם במקומי אמר לו לא תאור את העם, אמר לו א"כ אברכם אמר לו אינם צריכים לברכתך כי ברוך הוא משל אומרים לצרעה לא מדובשך ולא מעוקציד. הטעם כי טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים כי שפע ברכה לצדיקים אין ראוי להם שיומשך עליהם כי אם בדרכים וצנורות טהורים, וד"ל. (טעם ודעת)

כי מראש צורים אראנו (כג, ט) הכל בטר רישא גירא והוא ראשית השנה ראשית החודש והשבוע ראשית ימי הבחורות להתגבר כארי לחטוף את המצוות. (דברי ישראל)

כי מראש צורים אראנו (כג, ט) בלעם רצה להיות לו יניקה מהקדושה של ישראל, ולא היה יכול לינוק רק מתורה ותפלה של אדם מישראל כשלומד ומתפלל בישות ובגאות ובפניות, כי מתורה ותפלה שלימה אין לבלעם שייכות וגם מרשע גמור אין לו מה לינוק כלל ומה בצע לו מקליפה? אך בעוה"ר הלומד עם פניות מאפשר יותר ויותר יניקה מהקליפות. וזהו: מראש צורים בדבקות ה' אראנו כיון שרוצים לעבוד את ה' לראות בטובה שימצאוהו מאת ה'.

(מאמר יחזקאל קוזמיר)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשק שיחת הרא"ש זיע"א פרשת כי תשא תשל"ב ה'אבא לזכרם ע"ה א.א.

מציאות האין היא מציאות שאיננו מסוגלים להבין ולהשיג את קיומה. רק מהבהמיות שלנו אנו מבינים שיש מציאות החכמה. אבל לולי הבהמיות רק מדברים על כך מצוות אנשים מלומדה ובמציאות האמת איננו נמצאים. ולכן אנו כולנו צריכים להגיע למציאות הזו. וזהו שאמר הכתוב "כי תשא את ראש בני ישראל", דהיינו אם בני ישראל רוצים להגביה את המח שלהם ולהשיג את הרבש"ע, את הראש, ולהגיע למציאות של הראש. אזי "ונתנו איש כופר", כופר פירושו פדיון, כל אחד צריך לתת את הכופר, ר"ל שהוא צריך להראות שיש לו פודה, דהיינו סיבה, והוא אינו כלום. "נפשו", שהבחינת בהמה יהיה בנפש. והמכוון בזה, שכל הזמן יחיה עם סיבה, כי אין מציאות להגיע לשלימות ללא סיבה.

כל אחד חי בהרגלים שלו, ובשום אופן אינו יכול לצאת מההרגלים שהוא התרגל בהם, אל לו לאדם לרמות את עצמו שמחר הוא יצא מן ההרגל, כי זה בחינה של "רשעים מלאים חרטות", שכביכול המצב הזה לא טוב, ומי שאומר שמחר יצא מן ההרגל הרי זה סימן שהוא מיואש. האדם צריך לדעת שמהרגלים לא יוצאים אף פעם, כמו שאדם הראשון אמר "אכלתי ואוכל עוד", ורק אם הוא חי עם סיבת כל הסיבות הוא שולח לו סיבה שתציל אותו. וכשהוא חי את הסיבות הוא נוכח לראות למה אני לא פגמתי? למה לא גנבתי? למה לא הרגתי? בגלל שיש סיבה! ובלי סיבה - כמו שהבהמה נוגחת ובוועטת כך הוא מוזיק עם החטאים שלו. לכן כשהאדם רוצה להגיע אל השלימות הוא מוכרח לחפש ולמצוא את סיבת כל הסיבות עילת כל העילות. והוא צריך לחיות איתו. וכאשר

וזהו סיבת הגלות בה אנו נמצאים, אלפי שנים אנו שרויים בגלות מכיון שאיננו מוכנים להשלים עם המציאות שלנו, שאנו במציאות בהמה. וכל מה שנותנים ומעניקים לנו זה הכל רחמים. כל מה שאנו חיים זה רק מרחמים, ותמיד אנו צריכים לעמוד כעני בפתח. "רחמים" הפירוש שהרבש"ע מקיים אותנו ומעניק לנו ומשגיח עלינו כמו אמא רחמניה שמטפחת את הילדים שלה, כך כביכול הרבש"ע הוא האמא של העולם. ולכן מורידים אותנו לכאלו חשכויות. את דוד המלך הקב"ה הוריד לשיא החשכות כמו שאנו נמצאים היום, רק שהוא חי במציאות הקדושה שהחכמה הראתה לו את הבהמיות שלו. מתחילה הוא היה כ"כ גדול, עד שלנשימה אחת איבד את המציאות שהחכמה היא מאין תמצא, ואמר "בחנני ה' ונסני". דהיינו שדימה כי עבד על עצמו והשיג את החכמה, והחכמה היא ממנו, ולכן אמר "בחנני ה' ונסני צרפה כליותי וליבי", "לא ישבתי עם מתי שווא ועם נעלמים לא אבוא", "שנאתי קהל מרעים ועם רשעים לא אשב", "ארחץ בנקיון כפי ואסובבה את מזבחך ה'", כאילו שהוא מציאות בפני עצמו. ואז הרבש"ע הכניס אותו בנסיון, והביא אותו לכזה מצב שלא יהיה לו מה לענות, ולחרף את עצמו, והביא אותו לכזו בושה עד לשגעונות, אפילו תינוק במיטה דיבר על דוד המלך. וכאשר כל הדרכים נחסמו בפניו היה מוכרח להודות "חטאתי לה". דהיינו שלא היה לו מה לתרץ את הטבע שלו שיהיה לו קיום בעולם הזה, ואז הוא המליך את מלכות הקדושה בשלימות באמרו "חטאתי לה". אני לגמרי בהמה, והחכמה שלי היא מאין. וזה שכתוב "השלך על ה' יהבך".

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

חושב, ועוד מחזיק את עצמו ל"שיינער איד". הוא בא לביהכנ"ס, לומד ומתפלל, ומברך מזונות ושותה לחיים, ויוצא משם די מאושר. הוא עשה היום מעשים טובים, התפלל שתה לחיים, ובדיוק היום היה יארצייט והוא דיבר מהרבי. הוא ערליכער איד. אמנם זה שחי בשלימות של "וחטאתי נגדי תמיד", דווקא מתי שהוא לא בחטא חיל ורעדה יאחזון שלא ישכח את מציאות הוי'. כי מתי שאדם אינו חי בבחינת חטא (דהיינו בבחינת פחד. בבחינת בחירה. כי מהי הבחירה שהחכמה מראה לו את הבהמיות שלו ואז הוא יודע שאינו כלום וכל רגע הוא בסכנה) הוא נפרד מן הקדושה.

ולכן בשעה שהאדם מקבל את המכה, עליו לדעת שזוהי סיבה מאת ה' להחזירו למציאותו האמיתית בכדי שבל ידח ממנו נדח. כי מתי שהרבש"ע נותן לו להיות שמח, ומאפשר לו לעבוד את ה' וללכת לביהכנ"ס וכל מה שהוא רוצה, הוא שוכח מהרבש"ע. "שמנת עבית", כאשר הוא התפלל "א גשמעקן דאוונ" ושתה לחיים, "כשית" - הוא יוצא עם גאווה, וחושב בליבו "הרבש"ע עזר לי", ובעיני עצמו הוא ערליכער איד שזה הסיפוק שהוא קיבל מהתפילה. והוא שוכח שהתפילה צריכה להיות בהכנעה, וכל הזמן הוא צריך להיות בבחינת וחסאתי נגדי תמיד, שלא יסור פחד החטא מנגד עיניו. כי כל הנשמה תהלל י-ה כתיב, על כל נשימה ונשימה, ובכל נשימה ונשימה הוא צריך להיות בפחד שלא יתנתק, ומתוך המציאות שלו הוא ידע להכיר מהיכן הוא חי. וזוהי תכלית הבריאה.

המשך יבוא אי"ה

הוא חי את הבהמיות שלו הוא יכול לחיות עם סיבת כל הסיבות ועילת כל העילות. כי כאשר הוא משיג ומכיר שהמציאות שלו היא אין, ואז החכמה שלו מראה לו שהוא בהמה, ואם כן מאין לו חכמה. וממילא הוא מגיע להכרה שהחכמה היא מאין. וע"י החכמה הזו הוא מוצא את הקדושה, כי מתוך שמכיר שהחכמה איננה שלו הוא מוצא בעצמו את הקדושה, והוא חי עם הרבש"ע כגמול עלי אמו.

וזוהי כל תכלית הבריאה שעבודה ירדנו לעולם. הרבש"ע ברא כזו מציאות שנקראת עולם בכדי שאנו נכיר אותו דרך הבהמיות שלנו, ואז אנו נהיה בחינת מלאכים. מתוך שהוא מכיר את הבהמיות שלו הבהמה הזו תהיה בחינת מלאך. הבהמה, גם כשהיא בבחינת בהמה היא נשארת בהמה ואינה יכולה להיות מלאך, אבל האדם שהוא בבחינת בהמה הוא בבחינה הגדולה ביותר של הקדושה, כי זה היה תכלית הבריאה שאדם יעבוד על עצמו שכל החכמה שיש לו מאין תמצא ואינה שלו. שמא תאמר, אם הוא ערטילאי מן החכמה בבחינת בהמה מהיכן הגיע אליו כזו חכמה? דווקא דרך זה שהוא נהיה בהמה הגיע אליו החכמה. וזהו כל התכלית שלנו. וכאשר אנו כולנו נרצה לעבוד על עצמנו. לא עבודה לקבל חכמה, רק לעבוד להשיג את הבהמיות, את הבחינה של "וחטאתי לה", "וחטאתי נגדי תמיד". באם האדם לא חי במציאות הזו אזי דווקא כאשר האדם לא חוטא הוא בחטא. היות שזהו הטבע של העולם, כשהולך לאדם בקלות בעולם הזה הוא שוכח לגמרי מהקדושה. הוא נעשה קל דעת, וחי לו בזיחות הדעת. על הקדושה הוא בכלל לא

המשך פציצים יקרים

הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב (כג, ט) ההבדל בפירוש התבות "עם" ל"גוי" כי תבת עם תורה על אומה אשר תשב בארצה על מכונה, וגוי מכון ככל אומות אשר על פני תבל. ואילו עם מתפרש לקבוצת אנשים שמויחדים בלשונם בנמוסיהם ובדרך מלבושם אף כשאין להם ארץ מדינה משלהם, עם אחד הם וגורל אחד להם, וזהו הן עם ישראל אשר לבדד ישכון וכל השתוקקותם להוסיף קדושה ובגוים לא יתחשב אינם זקוקים להיות ככל העמים הזקוקים לארצם לעשות לאום על ידי זה... (רבי אלחנן וסרמן הי"ד)

תמות נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמוהו (כג, י) בניו של האדם ויוצאי חלציו הממשיכים בדרכו נקראים "אחריתו". בלעם נתאוה להעמיד בנים ישרים המתנהגים בדרך התורה אשר במותו לא תכרת נפשו מארץ החיים...

תמות נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמוהו (כג, י) הענין מה שנופל האדם ממדרגתו הוא כדי שיבוא למדרגה יותר גדולה. הנפילה מוגדרת בבחינת מיתה כידוע ולאחר זה מגיע לבחינת תחית המתים שהוא ביותר מעלה. בלעם חשק גם לינוק מהנפילה שלנו וגם תהי אחריתי כמו אותם העולים ומתעלים מעלה אחר מעלה.

לא הביט און ביעקב וכו' (כג, כא) כל אחד מישראל בכל מדרגה שהוא עומד, יהיה איך שיהיה יכול לזכות לתשובה וזהו לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל כי בחלק יעקב אין שום שמץ ופגם מחטא חלילה.

לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל וכו' (כג, כא) פרש"י לא הביט בעבירות שבהן, פרקי דר"א הקשה הלא אין הקב"ה ותרן. אלא הקב"ה צופה ומביט בחדרי הלב כאשר הוא מביט לפנימיות לב איש הישראלי אזי בהתעוררות הקלה מיד נחשב לו כאלו עשה תשובה בפועל כי הכל חפצים בפנימיות לבם ליראה, וזה הוא הפירוש לא הביט און ביעקב, היינו בתוך הפנימיות של יעקב וממילא ולא ראה עמל בישראל כנ"ל, משא"כ אומות העולם גם בפנימיות לבבם הוא שחור וד"ל.

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל (כד, ה) אהל מכון לארעיות המתאימה לשם יעקב כלומר לפשוטים שבהם ואילו משכנותיך הקביעות מתאימה לישראל המקדשים חיהם עד שנעשה חיהם למקדש מעט.

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן (כה, יא) מבואר בכתבי האריז"ל שפרחה נשמתו של פנחס בעת מסירת נפשו ונכנס בו נשמת נדב ואביהוא, להסביר מפני מה נכנס בו נשמת נדב ואביהו שחטאם היה שעשו מה שלא צוה ה', וכאשר נתעורר בפנחס רשפי אש להיות מהקנאין הפוגעים בו שהוא רק דוקא אם לא נצטוו. דהרי הוא הלכה ואין מורין כן, אז ע"י מסירת נפשו ובכח האש נתקן חטאתם. (ישמח ישראל)

הנני נותן לו את בריתי שלום (כה, יב) הנה העיקר הוא שלום שכל אחד מחזק את חבריו ומעודדו לשוב בתשובה. עיקר התשובה לכל להסתכל הרבה על מה שעבר רק לראות ולתקן מעשיו להבא להיות טוב מעתה והלאה.

את קרבני לחמי לאשי (כה, ב) הקב"ה אומר את קרבני הוא לחמי לאשי לשון איש דהיינו שנותן להם להנות בהם, נמצא שמילוד אשה זה הוא עושה נחת רוח להשי"ת אף אם יתן מעט מזעיר. (אמרי שאול)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

5829688 - 02 פקס: 5325477 - 02

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

